

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: אעידן	שם פרטי: מרדכי \ גבי
--------------------	-------------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: אעידן		בלועזית Aaidn	
שם פרטי איתו נולדתי: חוויתי		בלועזית Huweiti	
שם פרטי ושם משפחה של האב: דויד אעידן		בלועזית Sfax	
שם פרטי ושם משפחה של האם: רבקה		בלועזית Sfax	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: ספקס		בלועזית Sfax	
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה) השכלה תיכונית		מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה) חייט	
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ) ספקס. טוניס. מרסיי צרפת		מקום מגורים לפני המלחמה: חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא) "הנוער הציוני"	
מדידה והיית בגטו, ציין את שמו		בלועזית	
מדידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו		בלועזית	
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:		תאריך השחרור: 1945	
מדידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור	
מדידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין מתי עד מתי		שנת עליה: 1956	
		במידה ועלית באניה, ציין את שמה אוניית "נגבה"	

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

אני גבי {מֵרְדֵכִי} אעידן נולדתי בעיר "ספקס" אשר בטוניס לאב בשם דוד ולאיימא בשם רבקה אבא היה מוכר בדים בשעות היום ובערב היה עובר מבית לבית והיה מוכר דברי מתיקה ומאפה. אימא הייתה עקרת בית ומטפלת ב6 בנים ובת המצב הכלכלי בבית היה מאוד קשה אני זוכר שגרנו ברובע הערבי של העיר אני הייתי בגיל 5 ולמדתי בבית"ס אליאנס שהוא בית ספר יהודי שם, הייתי מקבל אוכל בצהריים ובגדים. ולמדתי כל יום עד שעה 4 וחצי כמו כן גם האחים שלי למדו שם. בבית הינו שומרים על המסורת היהודים ומקיימים אורך חיים דתי וגם חוגגים את חגי ישראל. כך היינו חיים עד שהמלחמה הגיע לפתח ביתנו בשנת 41. אני זוכר שהוציאו אותנו מהבית וריכזו את כל יהודי "ספקס" במקום שקראו לו "מוליו וי"ל". שזה היה בית חרושת לייצור שמן זית שהיה שייך ליהודי באותו לילה אני זוכר שהערבים שדדו ובזזו את כל רכושנו ואת הבתים שלנו ואת החנויות שלנו.

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

כאשר התחילה המלחמה בשנת 41 היינו כמובן בגטו התנאים היו נוראיים לא היה מה לאכול ולשתות. את אבא היו לוקחים לעבודות כפייה ומחזירים אותו בערב. אני זוכר שראיתי אנשים שמתו מרעב וממחלות, כל יום הייתי רואה עוד אנשים מתים ונופלים לידי. הגרמנים שלטו בכל העיר ואני זוכר שהייתי רואה אותם מסתובבים עם שבויים אנגלים בחוצות העיר. כמו כן במשך הזמן העיר הופצצה מהאוויר יום ולילה ונהרסה כליל על ידי בנות הברית. אני רוצה לספר את הסיפור של אחי הגדול שקראו לו מאיר הוא היה לומד בבית הספר ויום אחד כאשר היה בדרך הביתה הגיע אופנוע ועליו שני חיילים גרמנים והם דרסו אותו ופגעו בו אחי עבר כמה חודשים בבית חולים שם היה במצב קשה לבסוף הידרדר המצב ובסוף נפטר והוא היה רק בגיל 8. אני זוכר שסיפרו לי את זה בתור ילד אני פשוט לא הכרתי אותו. במשך 3 שנים היינו במפעל השמן לקראת סוף המלחמה הגיעו האמריקאים והבריטים נכנסו לעיר שלנו וכבשו אותה מידיי הגרמנים כאשר באו לשחרר אותנו הם חילקו לנו סוכריות וממתקים כי ראו שאנו במצב תזונתי ירוד ביותר. אפילו אירחנו את אחד החיילים האמריקאים שהיה יהודי לערב שבת. בשחרור שלנו אני זוכר שהעיר הייתה הרוסה לגמרי כולל חנויות. בתים. ובתי כנסיות. וגם מה שיותר עצוב שגיליתי שכמעט כל בני הדודים שלי נהרגו במשך הזמן.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

בסוף המלחמה בשנת 1945 התחילו לבנות ולשקם את העיר מחדש החיים חזרו אט אט למסלולם אבל התחלנו הכול מאפס. הבית שלנו היה הרוס לגמרי ולכן החיים היו יותר קשים. בגיל 12-13 עזבתי את הלימודים והלכתי ללמוד מקצוע בכדי לעזור בפרנסת הבית. למדתי להיות חייט ועבדתי בכמה מקומות בעיר "ספקס" היינו עוד 11 שנים עם הזמן הצטרפתי לתנועת "נוער ציוני" והיינו עורכים מפגשים בסופי שבוע וכך גם כל הנערים היהודים שחיו איתי. יום אחד חזרתי הביתה ואמרתי להורי שאני רוצה לעלות לארץ ישראל הייתי כבר בגיל 16. באותה תקופה הייתה מלחמה קשה בין טוניס לצרפת ודבר זה פגע קשות ביהודים. אבא לא רצה לעלות לארץ כי אמר שיהיה קשה לו שם והוא היה רגיל לחייו בטוניס לבסוף לקח אותי אחי הגדול ברכבת לטוניס שם היינו שבועיים במלון ולאחר מכן עלינו למרסיי. באונייה שנקראת "נגבה" במרסיי היינו 3 שבועות ולאחר מכן עלינו לארץ ישראל באונייה "נגבה".

נא ספרי/ על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

לארץ הגענו בשנת 1956 כל המשפחה חוץ מאח אחד שנשאר בצרפת הגענו ישר לעיר עפולה והשתקענו בעפולה עילית במעברות. התקופה בארץ הייתה תקופת הצנע ובעיצומה של מלחמת "קדש" בגיל 18 התגייסתי לצה"ל ושירתי בבסיס צריפין במגוון תפקידים. חובש. חייט. שקמיסט. והייתי חוזר הביתה בסופי שבוע. את אשתי הכרתי בעפולה אני זוכר שהזמנתי אותה לסרט בהיכל התרבות ומאז הרומן נמשך התחתנו וגרנו בעיר. לאחר השחרור מהצבא התחלתי לעבוד בתנובה תל יוסף במשך 38 שנים. עם הזמן נולדו לנו ילדים ונכדים. המסר שלנו לדורות הבאים הוא לשמור על הארץ ולהתגייס לצבא כי אין לנו ארץ אחרת.